

Kosteikkojen merkitys luonnon monimuotoisuudelle

- **Metsästäjien perustamat kosteikot on usein toteutettu patoamalla, mikä jäljittelee mainiosti majavan luomaa, luonnon monimuotoisuudelle erityisen arvokasta kosteikkoelinympäristöä.**
- **Kunnostettujen ja perustettujen kosteikkojen allikoissa viihtyy vesilintujen lisäksi suuri joukko muita kosteikkolajeja kuten vesilisko, jättisukeltaja ja monet sudenkorennot.**
- **Kosteikoilla ja niiden lähiympäristössä tavataan noin puolet maamme reilusta 200 pesivästä lintulajista.**
- **Rehevät kosteikot ovat arvokkaita vesilintujen poikueympäristöjä.**

Riistaelinympäristöjen hoito ja kalataloudelliset kunnostukset -kokonaisvaltaista luonnonhoitoa

- Riistaelinympäristöjen hoito, kalataloudelliset kunnostukset, maisemanhoito ja vesiensuojelu ovat luonnonhoitoa, jolla on vaikutusta laajassa mittakaavassa
- Peltopyy, riekko ja metso sekä vesilinnut, taimen ja rapu ovat arkiluonnon sateenvarjolajeja
  - keskeinen osa luonnon monimuotoisuutta
  - kertovat elinympäristön tilasta
  - kun ne viihtyvät maillamme niin luonto voi hyvin
- Peltoriistalle ja vesilinnuille mieluinen elinympäristö sopii useimmiten myös ihmissilmään
  - maisemanhoito
- Oikein toteutettuna vesilintuelinympäristöjen ja kalavesien hoito on tehokasta vesiensuojelua
  - pidetään lähijärvet ja -joet puhtaana
- Virkistyskäyttö luonnonhoidon motiivina
  - hoidetaan elinympäristöjä parempien riista- ja kalakantojen hyväksi: Paikat kuntoon – parempi saalis
- Lähtökohtana kestävä verotus – syödään tuottoa, ei pääomaa

Maaseutu - kotikulmien arkiluontoa

- Maaseutu on peltojen, metsien, vesistöjen ja soiden mosaiikki
- Kosteikot sekä purojen, norojen ja ojien verkosto sitoo maiseman osat yhteen
- Kosteikoilla ja uomien varsilla luonnon monimuotoisuus suurimmillaan
- Kosteikoita, puroja ja oja on kaikkialla – laajamittainen hoito vaikuttaa joka kylässä
- Arkiluonnon hoidon tärkeimmät motiivit paikallisille
  - Riistanhoito
  - Kalavesien hoito
  - Virkistyskäyttö
  - Maisema
- Yhteiskunnan tavoitteita mm:
  - Vesiensuojelu
  - Luonnon monimuotoisuus
  - Tulvasuojelu
  - Maisema

Sateenvarjolajit

- Sateenvarjolajit ovat näkyviä ja arvostettuja lajeja, jotka vaativat monimuotoista ja tervettä elinympäristöä niin laikku- kuin maisematasollakin.
- Metsät – metso
- Pellot – peltopyy
- Kosteikot – vesilinnut
- Suot – riekko
- Vesistöt – taimen, rapu
- Elinympäristöinsinöörinä majava: metsä → kosteikko → niitty → metsä
- Kun sateenvarjolajit voivat hyvin, niin perusedellytykset metsästykselle ja kalastukselle sekä uhanalaisten lajien erityisvaatimusten huomioimiselle ovat kunnossa
- Kaikki sateenvarjolajit kohtaavat kosteikoilla ja purojen varsilla – kosteikot ja purot keskeinen osa maisemaa ja luonnon monimuotoisuutta
  - Majava on luonnon kosteikkourakoitsija!

Luonnonhoitotoimenpiteet kosteikoilla – koko luonnon hyväksi

- **Luonnonmukainen peruskuivatus** – vesiensuojelu, luonnon monimuotoisuus, tulvasuojelu, virkistyskäyttö, maisema
  - Oja- ja purokunnostukset
  - Suojavyöhykkeet
    - peltopyy, taimen, vesilinnut, rapu
- **Kosteikkojen perustaminen** – vesiensuojelu, luonnon monimuotoisuus, maisema, virkistyskäyttö, tulvasuojelu
  - Patoamalla ja kaivamalla, tulva-alttiit alueet, notkot
  - Turvetuotantoalueet
    - vesilinnut, taimen, peltopyy
- **Kosteikkojen kunnostaminen/hoito** – luonnon monimuotoisuus, maisema, virkistyskäyttö, vesiensuojelu, tulvasuojelu
  - Kuivatut/umpeenkasvaneet järvet/lammet
  - Kasvillisuuden valtaamat lahdet
  - Savenotto- ja mutakuopat
  - Soiden ennallistaminen
    - vesilinnut, kalat, peltopyy, riekko, metso

RIISTANHOITO

MAA- JA METSÄTALOUS

KALAVESIEN HOITO

Metsät

Pellot

Metso

Majava

Peltopyy

**Arkiluonnon
monimuotoisuutta ja elinvoimaa
kosteikoilla**

Taimen

Vesilinnut

Riekko

Vesistöt

Kosteikot

Suot

MAISEMANHOITO

VIRKISTYSKÄYTTÖ

VESIENSUOJELU